

چرا در قرآن به قیامت تأکید شده است

اهمیت اعتقاد به قیامت در تربیت انسان...

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، فارس نوشت: آیت‌الله ضیاء‌آبادی در درس تفسیر آیات ۷۱ و ۷۲ سوره مبارکه «اسراء» با اشاره به ویژگی‌های اخلاقی پیامبر اعظم (ص) به تشریح نحوه مورد خطاب قرار گرفتن حضرت محمد (ص) در قرآن کریم پرداخت.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا * وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا» [یاد کن] روزی را که هر گروهی را با پیشوایشان فرا می‌خوانیم پس هر کس کارنامه‌اش را به دست راستش دهند آنان کارنامه خود را می‌خوانند و به قدر نخک هسته خرمایی به آنها ستم نمی‌شود، و هر که در این [دنیا] کور [دل] باشد در آخرت [هم] کور [دل] و گمراه‌تر خواهد بود». (اسراء / ۷۱ و ۷۲)

اهمیت اعتقاد به قیامت در تربیت انسان

در جلسه گذشته به قسمتی از مواهب و نعمت‌هایی که خداوند به بنی‌آدم داده است، اشاره شد. این آیه مربوط به روز قیامت است روشن‌تر این است که بحث‌های مختلفی دارد و در اثنای بحث‌ها به قیامت هم توجه می‌شود. از معاد بحث به میان می‌آورد بعد کيفر و پاداش. این نشان می‌دهد که موضوع قیامت خیلی مهم است و اگر به آن توجه نشود سایر موارد و اعمال ناقص است.

اعتقاد به قیامت آنقدر در تربیت انسان مؤثر است که اعتقاد به توحید به آن اندازه مؤثر نیست در اکثریت مردم. قرآن مکرر ضمن بحث‌های مختلف به قیامت می‌پردازد گاهی تنبیه و توبیخ می‌کند و می‌گوید شما چنین شدید که آخرت را فراموش کردید و همه چیز شما دنیاست. در جایی دیگر می‌فرماید: این مردم دل به دنیا بسته‌اند و روز سنگین را فراموش کرده‌اند. شما دنبال مطاع فناپذیر دنیا هستید در حالی که خدا می‌خواهد آخرت و حیات ابدی شما تأمین شود.

افراد همراه با امام‌شان محشور می‌شوند

بحث آیه قبل راجع به این بود که ما به بنی‌آدم روزی دادیم یادتان نرود روزی در پیش است که افراد را با امام‌شان محشور می‌کنیم که رفتارشان را با امام‌شان بسنجیم؛ اما در عین حال از همه مهم‌تر مسئله امامت است.

آن کسانی که امام‌شان بهشتی باشد آنها هم به بهشت می‌روند و کسانی که امام‌شان جهنمی باشند روانه جهنم خواهند شد. در آیات قرآن داریم: امام نور و امام نار، امام هدایت و امام ضلالت. باید در هر مسئله‌ای امام باشد، پیرو، پیشرو. گاهی پیشرو فرعون است و گاهی هم حضرت موسی (ع). ابراهیم امام است نمرود هم امام است. ابراهیم (ع) به سمت بهشت، نمرود به سوی جهنم می‌رود.

پس قیامت نشان می‌دهد امام اهمیت دارد. قیامت هم بازتاب دنیاست. قیامت جدا از دنیا نیست اینجا کشت‌گاه و آنجا دروگاه است. خیلی فاصله است میان یک بذر گندم تا یک بوته گندم. یک هسته خرما زیر خاک می‌رود و یک درخت خرما با آن عظمت و خوشه‌ها می‌دهد. همان نسبتی که نطفه با انسان دارد فاصله دنیا تا آخرت هم همین قدر است. بذر دنیاست و در قیامت هم میوه می‌دهد باید در دنیا تأمین شوید در این دنیا امام بودن مسئله مهمی است.

جامعه بی‌امام هرج و مرج می‌شود

در نظام عالم گفتیم که امام لازم است. در عالم تکوین چون انسان اشرف مخلوقات است یک انسان کامل انتخاب می‌شود برای امامت بر همه عالم. وقتی خدا می‌خواهد شریعت را به انسان برساند امام را می‌فرستد. جامعه بی‌امام هرج و مرج می‌شود. باید کسی جلو بیفتد تا دیگران پشت او راهی شوند. مردم فرمانروا می‌خواهند؛ یا فاسد یا عادل. پس در دنیا حتماً امام لازم است و خداوند هم امام معرفی کرده است. اول پیامبر (ص) بوده و بعد هم علی (ع) و ۱۱ امام دیگر.

در احادیث داریم که اگر کسی بدون امام بمیرد در مرگ جاهلیت مرده است و تمام اعمالش بیهوده است.

در اسلام ۵ اساس مشخص شده است. نماز (رابطه با خدا)، زکات (رابطه با مردم)، صیام (پرهیز از شهوت)، حج (اسراری که دارد) و ولایت. رکن اصلی ولایت است اگر ولایت نباشد هیچ چیزش فایده ندارد. هیچ ندایی مانند ندای ولایت و امامت سر داده نشده است. پس این آیه می‌گوید مردم به دنبال امام حرکت می‌کنند؛ خداوند در قرآن می‌فرماید: بخورید از آنچه حلال است. و در جایی دیگر داریم: آن کسانی که دنبال دیگران (بدکاران) رفتند نامه عمل در دست چپ‌شان داده می‌شود و بعد می‌گویند کاش این نامه را به من نداده بودند و خجالت می‌کشند.

قرآن نشان می‌دهد که اقتدا به امام رکن اصلی است چه در دنیا و چه در قیامت. در دنیا اگر امام نور را دنبال کرده بهشتی می‌شود اما اگر دنباله‌رو امام ظالم رفته باشد جهنم می‌رود.

سؤالاتی که در قیامت از انسان پرسیده می‌شود

خداوند می‌گوید: نمی‌گذارم در روز قیامت انسان قدم به قدم بگذارد مگر اینکه ۴ سؤال را جواب دهد. در اینجا ۲ سؤال را مطرح می‌کنیم اول از عمر شما سؤال می‌شود؛ عمر را چگونه گذراندید؟ با این نفس می‌توان جهنم ساخت یا بهشت. من یک یاالله گفتم درجاتی به من داده‌اند، جایی یک نفس کشیدم و دروغی گفتم چه بلایی سر خود آوردم. اول سؤال می‌کنند که با این سرمایه عمر چه کردی! چه بگوییم؟ بگوید تا ۲۰ سالگی مست باده جوانی بودم تا ۵۰ سالگی هم مشغول دنیا شدم بعد ۷۰ سال هم پاسبانی دنیا را کردم و بعد مرگ آمد و داشته‌های دنیایی را نفهمیدم چه شد.

از جوارح هم سؤال می‌شود، جواب می‌دهد که بار معاصی را حمل کردم. امام علی (ع) می‌فرمایند: خدایا عمرم طولانی شد، بدنم پوسید، استخوانم باریک شد، بار گناهان پشتم را شکست. ما به جای اینکه ناله و فغان سر دهیم امام سجاد (ع) ناله سر می‌دهد. صحیفه سجادیه را بخوانید ما یتیمانی هستیم که زیر گنج خوابیده اما از گرسنگی می‌نالد.

در دعای ۱۶ صحیفه سجادیه آمده است: خدایا من اگر آنقدر گریه کنم که مژه‌های چشمم بریزد، آنقدر ناله کنم که صدا در سینه‌ام منقطع شود، آنقدر روی پا بایستم که پاهایم ورم کند، آنقدر رکوع کنم که پشتم بشکند، آنقدر سجده کنم که چشم‌ها از حلقه بیرون بیاید، تمام عمرم خاک زمین بخورم، آب خاک‌آلود بخورم، با تمام این‌ها مستحق این نیستم که تو یک گناه از من بیامیزی.

پس وای بر ما که سراسر عمر غرق در نعمت‌های خدا هستیم، آب سرد و زلال می‌خوریم با این حال نه رکوع و سجودی و نه اشک و آهی، به جای شکر و اطاعت، کفران نعمت و معصیت می‌کنیم.

اگر توبه کار شدید و برای امام حسین (ع) گریه کردید بخشیده می‌شوید. دین‌داری سخت است امام حسین (ع) برای دین قیام کرد و شهید شد. خداوند می‌فرماید من برای ظالم آتش آماده کردم در عین حال خداوند از بهشت هم می‌گوید. خدایا ما را با قرآن آشناتر کن، نور قرآن و اهل بیت (ع) بر دل ما بیفزای. حسن عاقبت به ما عطا بفرما.